
VEB-KVEST METODOLOGIYALARIDAGI ISHLANMALAR

Jo‘rayeva Gulmira Zufarjon qizi

FarDU chet tillari fakulteti o‘qituvchisi

Annotatsiya: Veb-kvestlar oddiy veb-sahifalar bo‘lib, ular veb-saytlar yaratish imkonini beruvchi har qanday dastur yordamida tuzilishi mumkin.

Kalit so‘zlar: Questgarden, Zunal, Teacherweb, framed, notepad, Wordpress, Edublogs.

Web-kvest metodologiyasi yanada chuqurroq va interaktiv tajriba yaratish uchun **Second Life 3D**(onlayn o‘yinlar, avatarlar) virtual dunyosida til o‘rganishga o‘tkazildi.

Veb-kvestlar oddiy veb-sahifalar bo‘lib, ular veb-saytlar yaratish imkonini beruvchi har qanday dastur yordamida tuzilishi mumkin. Texnologiyani yaxshi biladigan foydalanuvchilar HTMLni **Notepad(bloknot matni vaqtinchalik keshda saqlanadi va siz ko‘rish tarixini/keshini o‘chirib tashlaganingizda o‘chirilishi** mumkin) yoki Notepad++ da ishlab chiqishi mumkin. Boshqalari esa **Microsoft Word va Open Office kabi** matnni qayta ishlash to‘plamlarida mavjud shablonlardan foydalanishni xohlashadi. **Dreamweaver(text editor)** va **FrontPage (dizayn)** kabi ilg‘or veb-ishlab chiqish dasturlari sizga veb-kvestingiz dizayni ustidan maksimal nazoratni beradi. Veb-kvest shablonlari o‘qituvchilarga oldindan ishlab chiqilgan formatni taqdim etish orqali Web-kvestni rivojlantirishni boshlash imkonini beradi, uni odatda osongina tahrirlash mumkin. Ushbu andozalar **“Framed”** deb tasniflanadi va ular kontentning yuqori, pastki, chap yoki o‘ng qismida navigatsiya paneliga ega bo‘lishi mumkin.

Veb-kvestlarni yaratishga qaratilgan bir nechta veb-saytlar mavjud. **Questgarden, Zunal va Teacherweb** o‘qituvchilarga akkaunt yaratish imkonini beradi va bu veb-saytlar ularni veb-kvestni yaratish jarayoni orqali o‘tadi. OpenWebQuest huddi shunday xizmatdir, **Gretsiyada** joylashgan va veb-saytning aksariyati yunon tilida. Ushbu veb-saytlar dizaynni nazorat qiladilar, ammo ular yordamida yaratish soddagina va tushunarli bo‘ladi.

Questgarden- 2005-yilda San-Diego davlat universitetining ta‘lim texnologiyalari professori Berni Dodj tomonidan ishga tushirilgan. Maqsad 1995- yilda u ishlab chiqqan dars formati bo‘lgan veb-kvestni yaratishda o‘qituvchilarga yo‘l-yo‘riq berish edi questgarden nafaqat kodsiz mualliflik qilishga ruxsat berdi, balki internetda bepul darslarni o‘tkazdi. Questgarden foydalanuvchilarining ko‘pchiligi o‘z ishlarini 30 kunlik bepul sinov muddatida yaratdilar va sayt butun dunyo bo‘ylab o‘qituvchilar ta‘limi dasturlariga kiritilgan. Questgarden yo‘qolgan bo‘lsada, veb-kvest formatini hamma kuzatib borishi mumkin. Tez orada veb-kvest orginal saytining yangilangan versiyasi taqdim etiladi. Unda mavzu bo‘yicha shablonlar, tadqiqot maqolalari va qo‘llanmalar mavjud.

Zunal –Pedro Portugal Silva tomonidan ishga tushirilgan. Zunal bu- veb-sahifa bo‘lib, unda siz veb-kvestlarni yaratishingiz va boshqalar bilan baham ko‘rishingiz mumkin. Professorlar HTML kodi yoki veb-nashr dasturisiz veb-kvestlarni ko‘rishlari va yaratishlari mumkin. Ushbu saytda har bir daraja uchun turli akadmik sohalardan oldindan yuklangan veb-kvestlar mavjud. U talabalaringiz bilan foydalanish uchun forumlarini qo‘shish **xususiyatini** o‘z ichiga oladi:

Veb-kvestlarni osongina yaratiladi va tomosha qilinadi;

Bojxona qidiruvlari;

Muayyan foydalanuvchilarilariga kirishni cheklash;

Munozara forumlarini kiritish imkonini beradi

Afzalliklari

Foydalanish oson;

Bepul;

Unda veb-kvest yaratish bo'yicha qo'llanma mavjud;

TeacherWeb- o'qituvchilar uchun mo'ljallangan va faqat o'qituvchining o'z sinifida nimaga muhtojligiga e'tibor qaratadi. TeacherWeb bilan foydalanish eng qulay usullardandir.

TeacherWeb sahifasida quyidagilarni o'z ichiga oladi:

1. o'qituvchi sahifasidagi professional rasm, shuningdek, hozirgi holati va sinf uchun topshiriq;
2. o'qituvchi o'rgatmoqchi bo'lgan sinfa darajasi va mazmun sohasini aks ettiruvchi uy vaifalari;
3. Foto/hujjatlar(uni tarqatma qog'ozlar nomini o'zgartiring) sahifasi bugsheet ish varog'i va Shtat poytaxtlari ish varoqlarini yuklab olish mumkin;
4. Maktabning birinchi kuni uchun zarur bo'lgan narsalarni o'z ichiga olgan ta'minot ro'yhati
5. Talabalar darsi davomidagi asosiy sanalarni ifodalovchi kalendar;
6. Tennessi shtati ta'lim departamenti, Tennessishtati ta'lim kengashi va TTUning o'qituvchilar ta'limi idorasini o'z ichiga olgan havolalar sahifasi. Shuningdek, siz talaba o'qitish vaqtida foydalanadigan 3 ta ta'lim havolasini qo'shishingiz kerak bo'ladi
7. 2 ta T/F va 3ta ko'p tanlovli savollarga ega javoblar sahifasi. O'zingizga yoqadigan sinf darajasi va kontent sohasini tanlang;
8. Viktorina savollaringizning sinf darajasi va mazmuni bilan bog'liq bo'lgan ikkita ish varag'ini qo'shing;
9. 3ta rasmdan iborat galeriya sahifasi. Agar siz Google dan olingan rasmlardan foydalansngiz, veb-saytni u olingan veb-sahifaga joylashtirganingizga ishonch hosil qiling, 5ta rasmdan iborat xavfsiz galeriya yarating;
10. Tez-tez so'raladigan savollar sahifasi.

Shu bilan bir qatorda, o'qituvchilar o'zlarining veb-saytlarini yaratish va uni veb-keyst sifatida tuzish uchun bir qator bepul veb-sayt xizmatlaridan birini ishlatishlari mumkin. **Wordpress va Edublogs** ikkalasi ham foydalanuvchilarga bepul bloglar yaratish imkonini beradi va bir qator sahifalarni veb-keystga joylashtirish uchun navigatsiya menyulari yaratilishi mumkin.

WordPress –bu shaxsiy blog yaratish va veb-sayt ma'lumolarini tahrir qilish qurilmasi hisoblanadi. Ushbu dastur veb olamidagi eng katta blogning tizimlaridan biri hisoblanib, uning yordamida 60 millionga yaqin veb-saytlar ochilgan. **WordPress dastlab 2007-yil 27- mayda WordPress Foundation** tomonidan ishlab chiqilgan. U b2/ cafelog dasturining davomchisi hisoblanadi.

Edublog bu-- ta'lim maqsadida yaratilgan blog. U o'qituvchi, tadqiqotchi tomonidan mualliflik qilishi mumkin. Edublog arxivlaydi va o'qituvchilarning bilimlar haqida fikr yuritish, o'ziga va boshqalarga savol berish, hamkorlik qilish va yuqori darajadagi fikrlashni jalb qila olish uchun kontekstlarni taqdim etish orqali foydalaniladi.

Veb-keystlar istalgan mavzuga murojaat qilishi mumkin. Veb-keyst boshqa internetga asoslangan tadqiqotlardan 4 ta xususiyati bilan ajralib turadi. Birinchidan, bu sinfga asoslangan. Ikkinchidan, u faqat ma'lumot olishdan ko'ra yuqori darajadagi fikrlashni ya'ni tahlil, ijodkorlik toki tanqid kabilarni takidlaydi. Uchinchidan, o'qituvchi ma'lumot yig'ishdan ko'ra axborotdanfoydalanishga urg'u berib, manbalarni oldindan tanlaydi. Asosan veb-keystlar guruhlarda ishlaydi. Ular ko'pincha rollarga bo'linadi. Veb-keystlar hamkorlikdagi sinfga qimmatli bo'lishi mumkin. Maqsadlardan biri Bloom taksanomiyasi va veb bilim chuqurligining yuqori darajalarini qo'llash orqalitanqidiy fikrlashni oshirishdir. Bu Amerika ta'lim tizimining Common Core va xalq ta'limi uchun ko'plab yangi Amerika davlat standardlarining maqsadidir. Aksariyat veb-keystlar kichik guruhlarda amalga oshirilganligi sababli, ular hamkorlikda o'rganish va hamkorlikdagi faoliyatni rivojlantirishi mumkin. Yuqorida aytilganidektalabalarga ko'pincha rollar ajratiladi, bu ularga turli arayonlarda rol o'ynashga imkon beradi. Shuningdek, guruh ichidagi nizolarni qanday hal qilishni o'rganadi.

Veb-keystlar raqamli darslarni takomillashtirish uchun ko'p qirrali imkoniyatlarni ochib beradi. Veb-keystlat talabalarni darsga yaxshi jalb qiladi hamda chuqurroq o'rganishga yordam beradi. Ta'lim nuqtai nazaridan, veb-keystning maqsadi talabaga berilgan resurs yoki resurslar guruhini saralash va yaxshiroq tushunishiga yordam berishdir. Muayyan maqsadga erishish uchun berilgan resurslarni "elakdan o'tkazish"orqali o'quvchilar ma'lumotni o'zlashtiradilar va uni aniq maqsadlarga qo'llaydilar. Veb-saytlar talabalarni dunyoning istalgan joyiga olib borishi mumkin. Veb-keystlar talabaga tanlangan hududlarni chuqurroq o'rganish imkonini beradi, albatta o'qituvchi tanlangan chegaralar ichida.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Berni Dodj: WebQuest.Org. San-Diego shtat universiteti Ta'lim texnologiyasi bo'limi. (2007)
2. Sonja Gerber: WebQuests.de .
3. Xaynts Mandl; Gabi Reinmann-Rothmeier; Korneliya Gräsel: „[O'quv va ta'lim jarayonlariga ommaviy axborot vositalari, axborot va kommunikatsiya texnologiyalarini](#)

tizimli kiritish“ dasturini tayyorlash bo’yicha hisobot . Ta’limni rejalashtirish va tadqiqotni moliyalashtirish uchun materiallar, 66-son. Ta’limni rejalashtirish va tadqiqotlarni moliyalashtirish bo’yicha Federal-davlat komissiyasi, 1998. (PDF fayl; 131 KB)

4. Xaynts Moser: Sarguzashtli Internet. WebQuests bilan o’rganing. Auer Verlag, 2000, [ISBN 3-403-03467-4](#) .
5. Sonja Gerber, Maktablarda malaka oshirish va kadrlarni rivojlantirish davlat akademiyasi: [o’qituvchilarni tayyorlash serveridagi WebQuestlar](#) .
6. Julia Langenhan & Christof Schreiber: PrimarWebQuest - Boshlang’ich maktabda Internet bilan loyihaga yo’naltirilgan ta’lim. Schneider Verlag, 2012, [ISBN 3-8340-1079-0](#) .
7. O’qituvchi onlayn - raqamli media bilan o’qitish: [WebQuests](#) .
8. O’qituvchi Onlayn - Boshlang’ich maktablar uchun WebQuests: [PrimaryWebQuests](#) .
9. Reynxard Donat: [Axborot jamiyatida chet tillarini o’rgatish - WebQuests](#). (2006)
10. * .Zufarjonovna, J. G. (2022). USING WEB-QUEST TECHNOLOGY IN ENGLISH LESSONS AS FOREIGN LANGUAGE. INTERNATIONAL JOURNAL OF SOCIAL SCIENCE & INTERDISCIPLINARY RESEARCH ISSN: 2277-3630 Impact factor: 7.429, 11, 161-164.
11. *Zufarjonovna, J. G. (2022). BENEFITS OF USING WEB-QUEST TECHNOLOGY IN ENGLISH LESSONS AS FOREIGN LANGUAGE. INTERNATIONAL JOURNAL OF SOCIAL SCIENCE & INTERDISCIPLINARY RESEARCH ISSN: 2277-3630 Impact factor: 7.429, 11, 158-160.
12. *Жўраева, Г. З. (2022). БЎЛАЖАКХОРИЖИЙТИЛЎҚИТУВЧИЛАРИНИНГ WEB-КВЕСТТЕХНОЛОГИЯСИАСОСИДААХБОРОТЛАРГАТАҲЛИЛИЙВАТАНҚИДИЙ МУНОСАБАТИНИШАКЛАНТИРИШТИЗИМИ. BARQARORLIK VA YETAKSHI TADQIQOTLAR ONLAYN ILMIY JURNALI, 2(10), 235-238.
13. *Azimbayevna, D. G., &Vohidovna, X. X. (2021). FEATURES IN THE TRANSLATION OF MEDICAL TERMS. GalaxyInternationalInterdisciplinaryResearchJournal, 9(11), 470-474.